

DOĞAYLA BARIŞ

BASIN BÜLTENİ

1 EYLÜL 2025

1 Eylül Dünya Barış Günü’nde bugüne kadar ekoloji hareketlerinin defalarca dile getirdiği “barış” çağrısını bir kez daha yineliyoruz. Bizler için barış; yalnızca silahların susması değil, insan ve insan dışı doğanın yaşam bulması, ölümün yerini yaşamın almasıdır. Bugün, yürüttüğümüz mücadelelerin biriktirdiği deneyim ve hafızayı Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonu’na, ama onun ötesinde topluma aktarabilmek için yeniden kolektif bir çalışmayla bir aradayız.

Çatışmalı dönemde; askeri yasak bölgeler, köy boşaltmalar, güvenlik gerekçesiyle ormanların kesilmesi, mera, yayla ve tarım alanlarına geçişin yasaklanması, orman yangınları, güvenlik barajları, kalekollar, kayyım politikaları ve benzeri durumlarla insanlarla birlikte doğadaki canlı cansız varlıklar için bazıları geri dönüşü olmayan geniş çaplı zararlar meydana geldi. Her şeyden önce ekolojik zararların bütünlüklü şekilde kayda geçirilmesi ve ortaya çıkan sonuçların Komisyonla birlikte kamuoyuyla paylaşılması hayati önem taşıyor. Çünkü biliyoruz: **Barışın gerçekleşmesi ancak “doğa ile de barış” perspektifiyle kalıcı hale gelebilir.**

Son iki ayda arka arkaya TBMM’den geçirilerek yasalaştırılan İklim Kanunu ile maden ve enerji projelerinin önünü koşulsuz açan Torba Yasa, barışın ekolojik temelde inşa edilmesini daha da zorunlu kılıyor. **Barış umudumuzu büyütürken sermayenin doğa üzerinde baskı ve sömürüsüne hız vermesinden aynı ölçüde endişe duyuyoruz.** Barışı savunurken; yargı kararlarının işlevsizleştirilmesi, özellikle son torba yasanın sağladığı kolaylıklarla ÇED süreçlerinde halkın görüşlerinin yok sayılması, her gün onlarca acele el koyma kararı yayınlanmasıyla, coğrafyamız üzerinde kalıcı bir OHAL istemiyoruz.

Çatışmalı sürecin arkada bırakılarak barışın tesisinin başarıya ulaşabilmesi için ekoloji örgütlerinin de içinde yer alacağı sivil izleme ve uygulama mekanizmaları geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bunun için bugünden itibaren aralarında bilimsel-teknik alanlarda uzmanlarla birlikte bölgedeki yerel ekoloji örgütlerinin, sendika ve meslek odalarının da olduğu bir **ekolojik iyileştirme programının** ana hatlarının oluşturulmasını hedefliyoruz. Bu çalışmayı gerçekleştirebilmemizin de ancak kolektif emekle mümkün olacağını biliyoruz.

DOĞAYLA BARIŞ

Dünyada benzer barış süreçlerinde ekoloji başlığına ve ekoloji örgütlerine önemli sorumluluklar verildi. **Farklı ülkelerdeki çatışma çözüm süreçlerinde geçiş dönemi adaleti mekanizmalarına insan merkezli yaklaşım aşılarak bir bütün olarak doğanın uğradığı zararların bilançosu da dahil edildi.** Örneğin Kolombiya’da imzalanan barış antlaşmasında, özellikle ormanların korunması, yasadışı madencilik faaliyetleri ile tarım alanları ve kırsal reform düzenlemelerine yer verildi. Oluşturulan özel yargılama mekanizmasına sadece insan hakları değil, çevresel etkileri de araştırma yetkisi tanındı.

TBMM’de kurulan resmi ismiyle “Milli Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu” tarafından dinlenecek kurumlar arasında ekoloji örgütleri de önerildi. Komisyon’un ekoloji örgütlerini davet edip etmeyeceğini ve nasıl bir çalışma yöntemi benimseyeceğini yakından izliyoruz. Ancak bizler için önemli olan, söyleyeceğimiz sözü mümkün olduğunca kolektif ve kapsamlı hale getirerek, Komisyon’un ve daha da önemlisi toplumun gündemine taşımaktır. Bu nedenle ekoloji hareketleri olarak barış sürecinin toplumsallaşması ve doğayla da barışa evrilmesi için şimdiden çalışmalarımıza başladık. Bu konuda ekoloji mücadelesinin barış konusundaki birikimini ve dünyadaki barış süreçlerinde yer alan ekoloji örgütlerinin deneyimlerini içeren bir rapor hazırlıyoruz. **Kalıcı bir barış için onarıcı adalet kadar ekolojik iyileştirmenin de zorunlu olduğunu düşünüyoruz.**

İnsanın içinde yaşadığı doğa ile birlikte düşünülmesine ihtiyacımız var. Bunun barışın olmazsa olmaz bir koşulu olduğunu savunuyoruz. **Doğayla barışı güçlü bir şekilde anlatabilmek için, ekoloji hareketlerini hep birlikte düşünmeye, konuşmaya ve ortaklaşmaya davet ediyoruz.**

İMZA KURUMLAR

1. Adaların Atları Platformu
2. Adana Ekoloji Platformu
3. Akhisar Çevre Derneği
4. Antakya Çevre Koruma Derneği
5. Ayvalık Tabiat Platformu
6. Bakırtepe Çevre Platformu
7. Balıkesir Çevre Platformu (BALÇEP)
8. Barış İçin Toplumsal Girişim
9. Batman Çevre Gönüllüleri Derneği (ÇEV-GÖN)

DOĞAYLA BARIŞ

10. Beylikdüzü Doğa Sporları ve İzcilik Derneği
11. Burhaniye Çevre Platformu (BURÇEP)
12. Bursa Su Kolektifi
13. Büro Emekçileri Sendikası Ankara 2 Nolu Şube
14. Büyük Menderes İnisiyatifi
15. Çeşme Çevre Derneği
16. Çeşme Yarımada Çevre Derneği
17. Datça Demokrasi Platformu
18. Datça Demokrasi Platformu
19. Datça Hayvanları Sevenler Derneği (DHSD)
20. Datça'nın Anarşist Kurbağaları
21. Demokratik Çerkes Kongresi Girişimi
22. Deprem Dayanışma Derneği
23. Devrimci 78'liler Federasyonu
24. DiEM25 Türkiye
25. Diyanet ve Vakıf Emekçileri Sendikası (DİVES)
26. Diyarbakır Çevre Gönüllüleri Derneği (ÇEVGÖN)
27. Diyarbakır Çevre Koruma Derneği
28. Doğanın Çocukları
29. Doğu Akdeniz Çevre Dernekleri
30. Dünya Kadın Yürüyüşü Türkiye Koordinasyonu (DKY Türkiye)
31. Ege Çevre ve Kültür Platformu
32. Ekoloji Birliği
33. Ekoloji Politik
34. Ekolojik Savunma Ağı
35. Elbistan-Afşin Hayatı ve Doğayı Koruma Platformu
36. Erzin Çevre Koruma Derneği
37. Erzin Gönüllüleri Derneği
38. Eskişehir Çevre Koruma ve Geliştirme Derneği (ESÇEVDER)
39. Fenerbahçe Kalamış Dayanışması
40. Haber Sen Genel Merkezi
41. Hatay Kadın Dayanışması
42. İHD Adana Şube Ekoloji Komisyonu
43. İklim Adaleti Koalisyonu
44. İnsan Hakları Derneği Afet ve Ekoloji Komisyonu
45. İzmir Barış Forumu
46. İzmir Müzisyenler Derneği (İ.M.D.)
47. İzmir Yeşil Gelecek Derneği
48. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (KCDP)
49. Kocaeli Ekolojik Yaşam Derneği-KEYAD

DOĞAYLA BARIŞ

50. Malatya Kuluncak Çörmü Köyü Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
51. Marmara Ereğlisi Gönüllüleri
52. Merzifon Çevre Platformu
53. Meşe Erozyonla Mücadele Doğayı Koruma ve Ağaçlandırma Derneği (Meşe Derneği)
54. Mezopotamya Ekoloji Hareketi
55. Muğla Çevre Platformu
56. Muğla Su İnisiyatifi
57. Munzur Koruma Kurulu
58. Özgürlük için Hukukçular Derneği Ekoloji Komisyonu
59. Samandağ Ekoloji Grubu (SEMEG)
60. Sinop Nükleer Karşıtı Platform
61. Sinop Nükleer Karşıtı Platform Derneği (SNKPDER)
62. Slow Food Fethiye
63. Sosyal Adalet Hareketi
64. Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi (SYKP)
65. Şırnak Ekoloji Platformu
66. Tarım ve Ormancılık Hizmet Kolu Kamu Emekçileri Sendikası (Tarım Orkam-Sen)
67. Tekirdağ Kent Konseyi
68. Türkiye Çevre Platformu
69. Türkiye Çevre Platformu (TÜRÇEP)
70. Validebağ Savunması
71. Yaşam Bellek Özgürlük Derneği
72. Yaşam ve Dayanışma Yolcuları (YDY)
73. Yeşil Direniş
74. Yeşil Sol Ekoloji
75. Yeşilirmak Çevre Platformu